

บทความ :

APEC Thailand 2022....คนไทยและธุรกิจ SME ได้ประโยชน์อะไร

โดย ดร.ธนิต โสรัตน์

ประธานกรรมการในเครือบริษัทวี-เซิร์ฟ กรุ๊ป

รองประธานสภาองค์การนายจ้างผู้ประกอบการค้าและอุตสาหกรรมไทย

วันที่ 16 พฤศจิกายน 2565

การประชุม APEC Thailand 2022 หรือความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก (Asia-Pacific Economic Cooperation) ซึ่งประเทศไทยเป็นเจ้าภาพระหว่างวันที่ 18-19 พฤศจิกายน 2565 มีการประชุมคู่ขนานทั้งระดับรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชนทั้งก่อนและระหว่างการประชุม เอเปคมีความสำคัญเพราะประกอบไปด้วยประเทศต่างๆ ที่อยู่ในคาบสมุทรแปซิฟิกและเอเชียแปซิฟิกจำนวน 21 ประเทศ รวมถึงประเทศสำคัญซึ่งเป็นมหาอำนาจทั้งทางทหารและเศรษฐกิจ เช่น สหรัฐอเมริกา, จีน, รัสเซีย, ญี่ปุ่น ฯลฯ เนื่องจากขนาดประชากรสัดส่วนร้อยละ 38 ของประชากรโลก มูลค่าทางเศรษฐกิจในรูปของ GDP สัดส่วน 2 ใน 3 ของโลก “APEC” จึงเป็นภูมิภาคที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคและบริการที่สำคัญที่สุดของโลก

ส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยเอเปคเป็นคู่ค้าหลักสัดส่วนการส่งออกคิดเป็นร้อยละ 62 และการนำเข้าคิดเป็นร้อยละ 61 ภาคการท่องเที่ยวในปีก่อนโควิดระบาดมีนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคนี้เข้ามา 28 ล้านคน ขณะที่นักลงทุน เช่น ญี่ปุ่น, จีน, สหรัฐอเมริกาเป็นนักลงทุนเบอร์ต้นๆ ของไทย การประชุมของเอเปคทุกครั้งจะเกี่ยวข้องกับด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้าหรือ “Trade Facilitation” ที่ผ่านมาตรฐานความยากง่ายในการทำธุรกิจสูงขึ้นร้อยละ 11.3 แต่หลายประเทศก็ยังมีมาตรการกีดกันทางการค้าในรูปแบบของ “Non-Tariff Barriers” ในรูปแบบต่างๆ นอกจากนี้จะมีการพุดจาที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมโยงการค้า-การลงทุนเสรีรวมถึงการท่องเที่ยวและการเงินดิจิทัล ที่พุดกันทุกครั้งคือเปลี่ยนแปลงสถานะภูมิอากาศตลอดจนความร่วมมือทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม เอเปคเป็นการประชุมระดับพหุภาคีชาวบ้านหรือธุรกิจตัวเล็กตัวน้อยไม่เข้าใจและเข้าไม่ถึงเพราะเป็นเรื่องไกลตัว ที่ใกล้ตัวคือนักเรียน-ข้าราชการและรัฐวิสาหกิจได้หยุดต่อเนื่อง 5 วัน ทำให้ถนนว่างรถในกทม.ไม่ติด

รัฐบาลไทยเตรียมการการเป็นเจ้าภาพเอเปคมาเป็นเวลานานมีการผลักดันวาระสำคัญเข้าไปในการประชุมที่ยกระดับเป็น “Bangkok Goals” ได้แก่วาระ BCG Economy : Bio-Circular-Green Economy ที่กล่าวว่ามีมูลค่า 4.4 ล้านล้านบาทเพราะไปเหมารวมมูลค่าภาคเกษตร การแปรรูปอาหาร การท่องเที่ยวที่อาศัยทุนวัฒนธรรมและทุนธรรมชาติรวมถึงการเป็นศูนย์กลางการแพทย์ของภูมิภาค นอกจากนี้ประเด็นที่ไทยผลักดันค่อนข้างมากคือการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนเพราะมีการประชุมคู่ขนานระดับรัฐมนตรีเอเปคหรือ “APEC Tourism Ministerial Meeting” ซึ่งตรงนี้ค่อนข้างได้ประโยชน์ อีกประเด็นที่ไทยผลักดันคือเรื่องการลงทุนทั้งที่เป็นการลงทุนทางตรงและการลงทุนในตลาดหุ้นและตลาดการเงินซึ่งไทยค่อนข้างได้เปรียบหลายประเทศ ประเด็นสำคัญคือการผลักดันวาระ “FTA APEC” โดยยกระดับให้เป็นเขตการค้าเสรีของภูมิภาคถึงแม้ประเทศ

ส่วนใหญ่ เช่น จีน, ญี่ปุ่น, เกาหลีใต้, ออสเตรเลียมีข้อตกลงการค้าเสรีกับไทยอยู่แล้วแต่การดึงสหรัฐอเมริกาเข้ามาจะทำให้ไทยได้ประโยชน์เนื่องจากบางประเทศคู่แข่งในอาเซียนเข้าเป็นสมาชิกหุ้นส่วนเศรษฐกิจแปซิฟิก หรือ TPP : Trans-Pacific Partnership ไปก่อนหน้าไทยแล้ว

คำถามคนไทยและธุรกิจตัวเล็กๆ ประเภท “Micro Business” และ SMEs จะได้ประโยชน์อะไรจากการเป็นเจ้าภาพ APEC Thailand 2022 ในความเห็นของผู้เขียนส่วนใหญ่การประชุมในกรอบของ “G To G” เป็นเรื่องของรูปแบบซึ่งเป็นพหุภาคีเน้นโปรโตคอล ส่วนการประชุมที่จะทำให้เป็นข้อตกลงระดับประเทศจะเป็นระดับทวิภาคี เท่าที่ทราบจะมีการลงนามรับรองเอกสารและ MOU กับหลายประเทศ เช่น จีน, ญี่ปุ่น, ฝรั่งเศส, ออสเตรเลียและแคว้นเบงกอลที่เข้ามาร่วมซาอุดีอาระเบียซึ่งจะมีข้อตกลงสำคัญความร่วมมือด้านพลังงานและการท่องเที่ยวซึ่งเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย ถึงแม้จะมีการประชุมระดับนักธุรกิจที่เรียกว่า “CEO Summit” แต่ระดับเจ้าสัวหรือบิ๊กที่เข้าไปร่วมประชุมหรือไปออกบูธประชาสัมพันธ์ธุรกิจ

ประโยชน์ที่ได้จากการประชุมเอเปคที่ชัดเจนคือภาพลักษณ์ประเทศได้แน่นอนแสดงให้เห็นถึงศักยภาพการเป็นเจ้าภาพและความแข็งแกร่งของเศรษฐกิจที่รับมือวิกฤตหรืออย่างน้อยทำให้พักรบการเมืองหรือการเมืองแบบ 3 ป. สงบชั่วคราวเพราะต่างไปทำหน้าที่รับแขก เอเปคเป็นข่าวทั่วโลกต่อเนื่องเป็นสัปดาห์เพราะผู้นำของสมาชิก 21 ประเทศเข้ามาร่วมประชุมเหมือนเป็นการฟอรัมประชาสัมพันธ์ประเทศไทยไปในตัวทำให้การท่องเที่ยวและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับท่องเที่ยวต่างชาติได้ไปอย่างเต็มที่ อาจเห็นผลต้นปีหน้าซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติกลับเข้ามามากกว่า 20 ล้านคนตามเป้าหมายหรืออาจเกินครึ่งที่เคยเข้ามาในประเทศไทยตรงนี้ไทยได้ประโยชน์เกินร้อย

นอกเหนือจากภาคท่องเที่ยวประเด็นคือการได้ประโยชน์อะไรจากการประชุมเอเปคที่ลงทุนไปเป็นเงินพอสมควรจะต้องมีการต่อยอดโดยนำประเด็นที่ได้จากการประชุมในแต่ละด้านที่สามารถเก็บเกี่ยวเป็นมูลค่า ไม่ใช่ได้แต่กระดาษและข้อตกลงที่ไม่มี “Value” ตรงนี้หน่วยงานของรัฐที่มีศักยภาพที่ต้องเข้ามาเกี่ยวข้องเป็นเจ้าภาพ เช่น กระทรวงพาณิชย์และกระทรวงต่างประเทศซึ่งมีสถานทูตหรือสำนักงานพาณิชย์อยู่ในประเทศสมาชิกเอเปคอยู่แล้ว โดยการประสานงานเชื่อมโยงให้เกิดการพบปะแบบ “B to B” ในรูปแบบต่างๆ ที่สำคัญจะต้องเอาภาคเอกชนและ SME เข้าไปเกี่ยวประโยชน์ไม่ใช่แต่เพียงธุรกิจรายใหญ่ซึ่งอยู่ในองค์กรเอกชนได้ประโยชน์แต่ฝ่ายเดียว จำเป็นต้องเร่งดำเนินการจัดตั้งเป็น “APEC Advantage Team” เพราะหลังจากนี้จะเกิดช่องว่างเสถียรภาพทางการเมืองที่พรรคการเมืองร่วมรัฐบาลจะวนวายเป็นกับการเตรียมการเลือกตั้ง หากเป็นไปตามแนวโน้มล่าสุดก็ต้องอยู่ในช่วงปลายมีนาคม-เมษายนปีหน้ากว่าจะได้รัฐบาลใหม่อาจจะไปถึงปลายเดือนพฤษภาคมอาจจะช้าเกินไปประโยชน์เชิงพาณิชย์จะไม่เกิด....เสียของเปล่าๆ...

